



VAN LANSCHOT KEMPEN

# VERANTWOORD BANKIEREN: AANWENDING VAN SPAARGELDEN CERTIFICERINGSVERKLARING 2016

Van Lanschot Kempen voert een beleid op het vlak van Verantwoord Ondernemen. De evolutie en resultaten van haar aanpak, worden sinds 2009 systematisch gerapporteerd. Dit zesde jaarlijkse certificaat<sup>i</sup> bekijkt of Van Lanschot Kempen de haar toevertrouwde gelden strikt volgens haar eigen principes rond verantwoord bankieren aanwendt.

*Aan alle betrokkenen bij Van Lanschot Kempen,  
Aan de (Evi) spaarders en beleggers, aan de kredietnemers,  
Aan het publiek:*

Forum ETHIBEL vzw<sup>ii</sup> werd door Van Lanschot Kempen (VLK) belast met het uitvoeren van een onafhankelijke controle op de naleving van haar principes en richtlijnen rond *Verantwoord Ondernemen* (VO), bij de besteding van de spaargelden en haar krediet- en beleggingspolitiek.



## Situering Van Lanschot Kempen

Van Lanschot Kempen beschrijft zichzelf als *gespecialiseerde en onafhankelijke wealth manager*. Haar dienstverlening richt zich op vermogende particulieren, ondernemers, verenigingen en stichtingen. De balans bestaat uit een hoog, maar krimpend percentage kredietverlening (van 78% in 2011 naar 64% in 2016) en werd in die periode versterkt: de (*Common Equity*) *Tier 1-ratio* steeg van 16,3% (in 2015) naar 19,0%.

## Verantwoord Ondernemen

Van Lanschot Kempen voert een integraal beleid op het vlak van Verantwoord Ondernemen, waarbij *stakeholderdialog* en de *eigen kernwaarden* de fundamenteen vormen.

Het beleid is gericht op vier aandachtgebieden, waarvoor 7 meetpunten (*KPI's*) worden opgevolgd<sup>i</sup>:

Bancaire kernactiviteiten. Klantenloyaliteitsscore; groei van de *assets under screening* binnen *Private Banking*, *Evi* en *Asset Management*; balanscontrole op verantwoord gebruik van toevertrouwde middelen.

Goed werkgeverschap. Betrokkenheid van medewerkers vergroten.

Milieuzorg en inkoop. CO<sub>2</sub>-reductie per fte van 2% gemiddeld per jaar.

Maatschappelijke betrokkenheid. Verbetering van transparantie en stakeholderdialog staan voorop, samen met steun aan maatschappelijke projecten en donaties.

Voor 2016 werden de doelstellingen voor 4 kritieke prestatie-indactoren volledig behaald. De drie overige zijn grotendeels behaald.

Van Lanschot Kempen volgt tien externe internationale richtlijnen, waaronder *UN Global Compact* (UNGC), *Principles for Responsible Investment* (PRI) en de *Guiding Principles on Business and Human Rights* (UNGP).

## Organisatie van het VO beleid

Het VO beleid is op alle relevante niveaus binnen VLK ingevuld en blijft op hoog niveau verankerd bij de Raad van Bestuur. De Environmental Social Governance (ESG) Council, de Beleidsrisicocommissie Kredieten en de lijnverantwoordelijken formuleren en implementeren het beleid. De afdeling Verantwoord Ondernemen ondersteunt en coördineert waar nodig. Ze verzamelt ook de niet-financiële gegevens voor het Jaarverslag, geba-

seerd op vragenlijsten die aansluiten op de externe richtlijnen en interne beleidsuitgangspunten en voert plausibiliteitschecks uit op de aangevoerde data. Het Ethisch Council buigt zich over ethische en maatschappelijke vraagstukken.

### **Verantwoord beleggen**

Ook het beleggingsbeleid, geformuleerd in 2009, wordt stapsgewijs geïmplementeerd. Het is geënt op hogervermelde internationale richtlijnen. Vanaf 2013 (dus over boekjaar 2012) houdt Forum ETHIBEL toezicht op deze processen en stelt een afzonderlijk certificaat op om de conformiteit met het uitgetekende beleid te bevestigen.

### **Verantwoorde kredietverlening**

In 2010 heeft Van Lanschot Kempen haar verantwoord (zakelijke) kredietbeleid geformuleerd en in april 2011 startte de uitvoering. Er wordt gepeild naar betrokkenheid bij mensenrechten- en arbeidsrechtenschendingen, milieuovertredingen, corruptie, wapens, bont, kansspelen, porno, dierproeven en nucleaire energie. Alle bestaande en nieuwe zakelijke kredieten werden onderworpen aan een VO-kredietfilter, die hoge risico's i.v.m. met genoemde sectoren of activiteiten detecteert. Bij twijfel werd een engagementtraject opgestart om duidelijkheid te verschaffen en verbeteringen aan te brengen.

### **Kader en verloop van de audit**

Onze controle ging de conformiteit na van de besteding van de toevertrouwde gelden met de interne gedragsregels rond kredietverlening en herbelegging. Tijdens de audit werd bekeken of de richtlijnen daadwerkelijk werden opgevolgd en werden de resultaten beoordeeld. Deze certificeringsverklaring slaat op het volledige boekjaar 2016. Onze controle is uitgevoerd volgens de bepalingen van de overeenkomst.

### **Audit van de kredietverlening**

De zakelijke kredietportefeuille werd verder teruggedrongen van € 3,0 miljard tot € 2,4 miljard. In absolute termen ging het over 2.479 kredieten, waarvan er 2.398 vrijgesteld zijn van verder onderzoek. Dit deel maakt 25% uit van de totale kredietportefeuille (verder bestaat de portefeuille uit hypotheek (65%); vastgoedkredieten Particulieren (3%) en overige kredietverlening Particulieren (9%)).

Na zes jaar case-by-case analyse zijn in totaal 138 dossiers ingediend als 'mogelijk hoog risico'. Eind 2016 blijven er 27 over, waarmee Van Lanschot Kempen in gesprek ging. De overige 111 zijn ofwel teruggezet op 'laag risico', of de kredietrelatie werd beëindigd.

De kredietnemers met een risicoprofiel zijn actief in 'gevoelige sectoren' (o.a. kleding, hout, overige maakindustrie), of importeren uit of hebben productielocaties in niet-westerse landen. Mogelijke risico's zijn o.a. illegale ontbossing, slechte arbeidsomstandigheden, schendingen van mensenrechten en ernstige milieuvuiling. Twee van de gefilterde risicovolle kredieten hebben betrekking op (indirecte) betrokkenheid bij de wapensector.

### **Resultaten van de audit van de balans\***

Het totaal van de inlagen eind 2016 bedroeg € 14,88 miljard. De tabel in bijlage geeft de procentuele verdeling van de balansposten, zowel qua instroom (de passiefzijde) als voor de uitstroom (de actiefzijde).

De kredieten zijn onder controle. Mogelijke problemen werden getraceerd, opgevolgd of waar nodig geremedieerd.

De precieze bestemming van de 'liquide middelen en tegoeden bij banken' kan niet achterhaald worden, maar VLK onderwerpt haar bancaire relaties wel aan een jaarlijkse toetsing, om te beletten dat middelen worden uitgezet bij instellingen die niet voldoen aan de VO-eisen. 4 instellingen voldoen niet aan de eisen. Een daarvan heeft een balanspositie onder de € 0,1 miljoen en wordt met rust gelaten. De aard van 2 an-

dere banken noopt niet tot verdere actie. Met een bank was een engagementtraject opgestart. Begin 2017 heeft VLK besloten om de relatie met deze bank stop te zetten.

De groep 'financiële instrumenten' (16,8%) is divers. Hiervan is 16,47% gescreend. Voor 0,11% (het handelsboek) is screening quasi onmogelijk. Voor 0,22% loopt een engagementtraject.

De post 'overige' bestaat uit gebouwen, goodwill, belastingvorderingen.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<b>Balanstotaal (mld. €)</b>	18,45	17,99	17,67	17,26	15,50	14,88
<b>Balans (passief)</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>
Spaargelden en deposito's	71%	63%	58%	61%	62%	65%
Schuldbewijzen	13%	16%	24%	23%	22%	22%
Eigen vermogen	9%	8%	7%	8%	8%	9%
Verplichtingen aan banken	2%	8%	7%	5%	5%	1%
Overige	5%	4%	4%	3%	3%	3%
<b>Balans (actief)</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>
Kredieten	77,6%	75,1%	70,7%	64%	66%	65%
· particulieren (hypotheken)	[51,1%]	[48,9%]	[47,0%]	[43,8%]	[49,7%]	[49,3%]
· zakelijke kredieten	[26,4%]	[26,2%]	[23,7%]	[19,9%]	[16,2%]	[15,4%]
Liquide middelen + tegoeden banken	9,2%	11,7%	13,6%	9,3%	7,0%	12,0%
Financiële instrumenten	7,6%	8,9%	11,4%	22,0%	21,9%	16,8%
· reeds gescreend	[5,9%]	[7,8%]	[11,1%]	[21,7%]	[21,7%]	[16,47%]
· niet gescreend/niet auditeerbaar	[0,4%]	[0,3%]	[0,3%]	[0,24%]	[0,04%]	[0,11%]
· niet volledig in lijn; engagement	[1,3%]	[0,8%]	[0,1%]	[0,03%]	[0,14%]	[0,22%]
Overige (niet te screenen)	5,4%	4,4%	4,5%	5,2%	5,2%	6,0%
<b>Totaal gescreend</b>	<b>92,9%</b>	<b>94,5%</b>	<b>95,4%</b>	<b>94,8%</b>	<b>94,7%</b>	<b>93,3%</b>

\* Waar percentages niet volledig optellen is sprake van afrondingsverschillen.

## Vernieuwingen

Een grote vooruitgang is dat Van Lanschot Kempen in 2016 begon met de ontwikkeling (en eerste toepassing) van een methode voor het meten van de klimaatimpact van haar balans. De bedoeling is ook de meting en monitoring van het klimaateffect van haar interne beleggingsportefeuilles te verbeteren. Van Lanschot Kempen neemt ook deel aan de klankbordcommissie van het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF)<sup>iii</sup>.

Verder biedt VLK nu ook de mogelijkheid om te investeren in twee extern beheerde impactfondsen (microkredieten; green bonds).

## Aanbeveling

Het aantal financiële instellingen die voldoen aan de minimale VO-eisen van VLK nam jaarlijks toe, over de afgelopen vijf jaar. Forum ETHIBEL suggereert een herziening van de VO-eisen, eerder gebaseerd op ESG gegevens dan op het tellen van nagevolgde charters en principes.

## Conclusie

Op basis van onze controles nemen wij aan dat de bestemming van de balans voor 93,3% gescreend wordt door VLK op basis van haar codes. Strikt gezien betekent dit niet dat iedere besteding volledig aan alle criteria voldoet, maar wel dat de sociaal-ethische risico's keurig geïdentificeerd zijn en beheerd worden. Met onze kennis van de gescreende pro-

bleemdossiers, oordelen wij dat de conformiteit met de codes quasi volledig is. De afbouw van bepaalde activiteiten, noch de groei in beheerd vermogen beïnvloeden het 'screenbaarheidsplafond' dat rond 95% ligt.

Wij verklaren dat Van Lanschot Kemprenn haar VO-krediet- en herbeleggingsbeleid nauwgezet en verantwoordelijk invult, opbouwt en opvolgt.

Brussel, 13 september 2017

Voor Forum ETHIBEL vzw,



Kenny FREDERICKX,  
Directeur



Herwig PEETERS,  
Productontwikkeling & audit

---

<sup>i</sup> Voor verdere situering van het profiel van Van Lanschot Kemprenn, voor terugblik, resultaten en maatschappelijke positionering: zie Jaarverslag 2016, een 'geïntegreerd jaarverslag', waarin financiële en niet-financiële informatie in samenhang met elkaar wordt gepresenteerd (<https://media.vanlanschot.nl/media/pdfs/van-lanschot-2016-annual-report.pdf>), de Bijlage Verantwoord Ondernemen 2016 (<https://www.vanlanschotkemprenn.com/media/2475/van-lanschot-csr-supplement-2016.pdf>) en de Certificeringsverklaringen van Forum ETHIBEL voor 2011 (nulpuntmeting), en verder van 2012 tot 2015 (<https://www.vanlanschotkemprenn.com/vo-rapportages-en-externe-beoordeling>).

<sup>ii</sup> Forum ETHIBEL is een Belgische vereniging, opgericht in 1992, en erkend als expert op het vlak van rating, onafhankelijke controle en certificatie van financiële en niet-financiële producten en diensten die beantwoorden aan precieze ethische en sociale criteria en aan standaarden op het vlak van milieu en deugdelijk bestuur ([www.forumethibel.org](http://www.forumethibel.org)).

<sup>iii</sup> <http://carbonaccountingfinancials.com>